

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

יומא דף כה

הראייה קוק ספר מציאות קטן

ר"ח. ענין סנהדרין שהיתה חציה בקודש וחציה בחול (משנה מדות ה, ד. יומא כה, א), כלומר לשכת הגזית היה כך, להורות שצריך עצה וחכמה לחיתוך הלכה, והיינו 'בחול', ועוד עזרת ד' ית' על ידי כונת הלב ביראת ד' לאסוקי שמעתתא אליבא [דהלכתא] (יומא כו, א), וגם כדי שיהיו הדברים נשמעים, כמו שכתוב בדברי חז"ל (ברכות ו, ב) כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים. והיינו כמו שכתבתי במקום אחר (לעיל סי' קד), בענין לעולם יראה דיין עצמו כאילו חרב מונחת לו בין ירוכתיו (סנהדרין ז, א), לענין פעולת השכל בטבע, כי עצה וגבורה למלחמה (מלכים-ב, יח, יט) בע"ה, וכאילו גיהנם פתוחה לו מתחתיו, לענין שמירה ביראת ד' כדי להצליח.

וזהו שאמרו (סנהדרין צג, ב) ברוד 'וד' עמו' (שמואל-א טז, יח) שהלכה כמותו, דייק לשון 'עמו' כדכתיב בפריקה וטעינה (שמות כג, ה) 'עזב תעזב עמו', ואם אמר לו הואיל ועליך מצוה אם רצונך לפרוק פרוק, פטור משום 'עמו' (ב"מ לב, א), הכי נמי שיעמול ויעמיק בשום שכל כדי להבין בדברי ד'.

וזה היה ענין הסנהדרין כחצי גורן עגולה (סנהדרין לו, ב), כי העיגול השלם כצורת לבנה ראוי להם (איכ"ר פתיחתא כג), שהם מקבלים אור מ'שמש ומגן ד' אלקים' (תהלים פד, יב), ועל כן מונין ישראל ללבנה (סוכה כט, א). וכמו שאמרו (חולין ס, ב) צדיקים נמשלו ללבנה, כדאמר לה קוב"ה ליקרו צדיקי על שמך, 'דוד הוא הקטן' (שמואל-א יז, יד), דהיינו שיהיה ניכר לכל איך שהם מקבלים כל טוב ואורה מאת השי"ת בכל עת ורגע. שבשמש אין זה ניכר כל כך, רק מצד ידיעת השכל, שהרי היא עצם מאיר, מה שאין כן בלבנה, ניכר שכל קבלתה מצד עמידתה נוכח השמש. וכנסת ישראל כמו כן כל פעולתם להראות בעולם מלכותו ית' ושאין עוד מלבדו, וכל חיים ואור רק ממנו ית', ולהראות גלוי לכל שתמלא הארץ דעה, ויהיה חזק כקנין מוחשי, זה נמשל לירח. וסנהדרין הם שמכשירין את ישראל לזה.